

PROPOSTA DIDÀCTICA: ELS NENS ALS CONFLICTES BÈL·LICS (I)

GUIA DE L'ACTIVITAT PER AL PROFESSOR:

Els textos han estat seleccionats d'entre un seguit d'articles sobre "El nen i la guerra", a la pàgina web de Creu Roja Internacional (<http://www.icrc.org/spa>), localitzable a l'itinerari sobre els Drets Humans del Projecte PAULA (www.observatori.org/paula/).

El tema a treballar a l'aula en aquesta proposta és la dispersió familiar com a conseqüència dels conflictes bèl·lics i les campanyes humanitàries de reagrupament de caràcter internacional.

PROPOSTA D'ARTICLES (Annex 1):

La proposta recull dos notícies de premsa, de l'apartat de *Derecho humanitario* (secció "Los niños en la guerra"):

[Liberia: el CICR inicia una nueva campaña de búsquedas](#)

8-12-2004

CICR News

[República Democrática del Congo: 85 niños se reúnen con sus familiares](#)

11-11-2004

CICR News

OBJECTIUS PRINCIPALS DE L'ACTIVITAT:

Bàsicament destaquem els relatius a valors:

1. Apropar el nen a la realitat dels conflictes bèl·lics a partir de les seves conseqüències: la separació dels infants de les seves famílies.
2. Generar empatia per la situació dels seus congèneres.
3. Conscienciar sobre les greus conseqüències dels conflictes bèl·lics.
4. Conscienciar sobre les conseqüències catastròfiques de la guerra per als infants i la població més jove.
5. Cridar l'atenció sobre la relació entre guerra i patiment: dispersió familiar, maltractaments, assassinats i desaparicions d'éssers estimats.
6. Conscienciar sobre els avantatges de les situacions de pau per a les persones.
7. Cridar l'atenció sobre la relació entre pau i felicitat: possibilitats de convivència amb la seguretat oferida per la pau.
8. Fer veure els contrastos entre la situació als països en guerra i els del primer món.
9. Cridar l'atenció sobre la relació entre guerra i pobresa.
10. Desenvolupament d'una actitud crítica envers la realitat mundial: qüestionar la "naturalitat" d'una situació de guerra permanent (cas d'Àfrica).
11. Fomentar els valors associats a la pau i la resolució pacífica dels conflictes.
12. Fomentar l'esperit de solidaritat internacional (com el de Creu Roja) amb el tercer món, amb la població dels països en situació de conflicte bèl·lic i especialment amb els col·lectius més malmesos per la guerra (infants, dones...).

OBJECTIUS PROCEDIMENTALS I CONCEPTUALS:

1. Desenvolupament de la capacitat analítica de l'alumne.
2. Desenvolupament de la capacitat de relació causes-consequències.
3. Ampliar i relacionar els coneixements humanístics i socials de l'alumne.
4. Ampliar les aptituds lingüístiques de l'alumne:
 - 4.1. Ampliar llur vocabulari.
 - 4.2. Ampliar llur capacitat d'expressió.
5. Desenvolupament d'una actitud i cultura democràtica basada en el debat i respecte d'idees.

DESENVOLUPAMENT DE L'ACTIVITAT (Annex 2):

- 1º Breu presentació dels textos per part del professor: presentació del tema "Els nens als conflictes bèl·lics".
- 2º Lectura comprensiva dels textos: per part dels alumnes oralment.
- 3º Aclariments conceptuals: per part del professor.
- 4º Elaboració individual de les respostes per part dels alumnes.
- 5º Correcció oral de les respostes: correcció interactiva alumnes-professor.
- 6º Inici del debat. El professor moderarà en tot moment el torn de paraules i guiarà el debat vers l'assoliment dels objectius principals de l'activitat.

El professor ha de veure la utilitat de culminar l'activitat en un debat que, al seu torn, faci possible la formació d'opinió individual i col·lectiva.

NIVELL:

Apte per al primer cicle d'ESO. Fins i tot per al segon cicle amb textos que introdueixin més elements de continguts dels presentats pels textos.

VALORACIÓ (experiencial) DE L'ACTIVITAT PER PART DEL PROFESSOR:

Faig una valoració globalment positiva del desenvolupament de la proposta. L'activitat va ser treballada per tres grups de 1er de ESO, incloent-hi un grup de diversitat. Tot i que no introduï a directament el tema de la captació i rapte de nens per a exèrcits i guerrilles, prop de la meitat del debat va girar en torn a la qüestió, sobretot al grup de diversitat. Realment, una segona part de "Els nens als conflictes bèl·lics" intentarà treballar la qüestió a fons, per tant, val la pena restringir el treball a la qüestió de la dispersió familiar i les campanyes humanitàries en aquest sentit, ambdues qüestions molt ben exposades pels textos. És evident que al debat de classe no tothom acostuma a intervenir-hi, tot i que la qualitat de les intervencions acostuma a ser alta. La valoració global ha estat la següent:

Atenció global: 8,5

Treball individual del qüestionari: 8

Participació en el debat: 7

ANNEX 1: Text complet dels articles:

8-12-2004 CICR News News n° 04/144

Liberia: el CICR inicia una nueva campaña de búsquedas

El CICR inició hoy, en colaboración con la Cruz Roja Nacional de Liberia, una nueva campaña de búsquedas.

Para esta campaña, llamada *Help us come home* (Ayúdenos a regresar a casa), se utilizarán carteles y folletos con fotografías de 343 niños liberianos, cuyos datos fueron registrados por el CICR en Côte d'Ivoire, Ghana, Guinea, Liberia, Nigeria y Sierra Leona. Con esta campaña, se espera ayudarlos a reunirse con sus familiares.

El material de la campaña se colocará y se distribuirá en mercados, hospitales, escuelas y campamentos de refugiados en Liberia y en los países vecinos. Actividades de concienciación, como una pieza de teatro en la que actúan miembros de la Cruz Roja Nacional de Liberia, ayudarán a explicar la finalidad de la campaña y la forma en que ha de utilizarse el material.

Delegaciones del CICR y Sociedades Nacionales de la Cruz Roja de África occidental han unido sus esfuerzos con los de otras organizaciones humanitarias y miembros de comunidades locales para ayudar en la búsqueda de parientes de niños liberianos separados de sus familiares durante la guerra civil. En Liberia, más de 200 voluntarios de la Sociedad Nacional colaboran en las actividades de búsqueda.

Desde que terminó la guerra civil, el CICR ha intensificado sus actividades de búsqueda en varias regiones de Liberia. Desde 2002, ha llevado a cabo cuatro campañas similares a la que se inició hoy. Gracias a estos esfuerzos, más de 600 niños liberianos han podido reunirse con sus familiares. El CICR se ocupa actualmente de unos 1.500 casos y, cada semana, logra reunir a un promedio de 15 niños con sus familiares.

El año 2003, el CICR reunió a 2.640 personas, en su mayoría niños, con sus familiares, en todo el mundo.

Para más información:

Jean-Yves Clemenzo, CICR, Monrovia, tel.: ++231 6 52 80 89

Marco Jiménez, CICR, Ginebra, tel.: ++41 22 730 22 71

11-11-2004 CICR News 04/135

República Democrática del Congo: 85 niños se reúnen con sus familiares

El pasado 29 de octubre, el CICR completó una serie de vuelos con el fin de reunir a 85 niños no acompañados con sus familiares localizados en diferentes provincias de la República Democrática del Congo.

La mayoría de los niños, de 1 a 18 años, vivían separados de sus parientes a causa de los enfrentamientos que se registran en el país desde 1996. El CICR registró sus datos, buscó a sus familiares y facilitó el restablecimiento del contacto entre ellos gracias a la red de intercambio de mensajes de Cruz Roja.

La reagrupación de familiares, que se organiza de modo estrictamente voluntario, es la fase final

de las múltiples gestiones y largas búsquedas que realiza el CICR. Esta actividad se extiende por todo el país y se lleva a cabo con la colaboración de los voluntarios de la Cruz Roja de la República Democrática del Congo.

Para más información:

Patrick Mégévend, CICR, Kinshasa, tel.: +243 081 700 60 60

Marco Jiménez Rodríguez, CICR, Ginebra, tel.: +41 22 730 22 71

ANNEX 2: Activitat per a classe:

Respon a les següents preguntes i feu, a partir de les respostes, un debat a classe:

1. Segons el primer text, què pretèn exactament la campanya de Creu Roja “Help us come home”?
2. Segons el segon text, creus que les campanyes de Creu Roja han tingut algun efecte? Justifica la teva resposta.
3. Segons el que has llegit als dos textos, quina causa creus que ha provocat la situació actual dels nens liberians?